

LAINGSBURG MUNICIPALITY

TARIEFVERORDENINGE

APPROVED BY COUNCIL

DATE: 12 April 2023

LAINGSBURG MUNISIPALITEIT

TARIEFVERORDENINGE

Kennis geskied hiermee ingevolge die bepalings van artikel 13 van die Munisipale Stelselwet, 2000 (Wet 32 van 2000) dat die munisipale raad van die Munisipaliteit Laingsburg, die verordening, soos uiteengesit in die bylae hiertoe, gemaak het:

BYLAE

WOORDOMSKRYWINGS

1. In hierdie verordening het 'n woord of uitdrukking waaraan 'n betekenis in die Wet geheg word daardie betekenis, en tensy uit die samehang anders blyk beteken —
 - (1) “*binneiseisoen*” die periodes vanaf 1 Desember van 'n jaar tot en met 31 Januarie van die daaropvolgende jaar en vanaf Maandag voor Paasnaweek tot en met Paasmaandag;
 - (2) “*die Wet*” die Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels Wet, 2000 (Wet No. 32 van 2000);
 - (3) “*ekonomiese diens*” die dienste wat deur die raad as sodanig geklassifiseer is, en waarvan die tariewe sodanig bereken is dat minstens die totale koste van die diens van die gebruikers verhaal kan word;
 - (4) “*gelykbreek*” die punt waar die totale inkomste van verkope gelyk is aan die vaste en veranderlike koste wat met die lewering van 'n diens geassosieer word;
 - (5) “*gemeenskapsdienste*” die dienste wat deur die raad as sodanig geklassifiseer is, en waarvan die tariewe sodanig bereken is dat die koste van die dienste nie ten volle verhaal kan word nie en bloot van 'n regulerende aard is;
 - (6) “*Geografiese gebiede*” is gebiede wat as sulks deur die raad geïdentifiseer is vanweë diens agterstande, sosiale omstandighede of enige ander soortgelyke redes;
 - (7) “*handelsdienste*” die dienste wat deur die raad as handelsdienste geklassifiseer is, en waarvan die tariewe sodanig bereken is dat die raad 'n wins by die lewering van die dienste maak;
 - (8) “*handelsgebruikers*” sluit in maar is nie beperk nie tot —

sakeondernemings, winkels, kantore, drankwinkels, supermarkte, openbare garages, vergaderplekke, kwekerye, vermaaklikheidsplekke, diensstasies, haarkappersalonne, banke, hotelle, gastehuse, losieshuse, dokters- en tandartssprekkamers;

- (9) “*huishoudelike gebruikers*” sluit in maar is nie beperk nie tot —
woonhuse, groephuse, meenthuse, skakelhuse, woonstelle en ‘n wooneenheid met eie kombuis;
- (10) “*hulpbehoewende huishoudings*” huishoudings wat as sulks by die munisipaliteit geregistreer is en wat aan die kwalifikasies soos bepaal in paragraaf 20 van die kredietbeheer en skuldinvorderingsbeleid voldoen en persele binne die regsgebied van die munisipaliteit okkupeer;
- (11) “*inwoner*” ‘n persoon wat gewoonlik in die regsgebied van die munisipaliteit woonagtig is;
- (12) “*landbou gebruikers*” sluit in maar is nie beperk nie tot —
plase, kleinhoewes en landbou skougronde;
- (13) “*lewenslyntariewe*” ‘n eenheidstarief wat bereken word deur die totale koste van die diens deur die volume verbruik (eenhede) te deel;
- (14) “*liefdadigheids- en welsyninrigtings en organisasies*” sluit in maar is nie beperk nie tot —
enige inrigting wat deur ‘n kerkgenootskap of ‘n geregistreerde welsynsorganisasie op ‘n nie-winsbejag grondslag bedryf word soos ouetehuse, pre-primêre skole, versorgingsoorde vir voorskoolse kinders, bejaardesorgfasiliteite, huisvesting en/of versorgingsfasiliteite vir haweloses, kinderhuse;
- (15) “*munisipaliteite*” alle eiendomme wat in die naam van die Munisipaliteit Laingsburg geregistreer is of by die munisipaliteit berus, uitgesonderd biblioteke, museums, die aansteeklike siekte hospitaal en woonwaparke;
- (16) “*nywerheidsgebruikers*” sluit in maar is nie beperk nie tot —
nywerheidsondernemings, fabriek, pakhuise, werkswinkels, skrootwerwe, store, wynkelders, slagpale, melkverwerkingsaanlegte en vismarkte;
- (17) “*opvoedkundige- en gemeenskapsinrigtings*” sluit in maar is nie beperk nie tot —

skole, kolleges insluitende pre-primêre skole wat nie deur 'n geregistreerde liefdadigheids- of welsynsorganisasie bedryf word nie, biblioteke, museums, kerke, hospitale, klinieke, gevangenis en skoolkoshuise, gemeenskapsale.

- (18) “*raadslid vir finansies*” die raadslid van die munisipale raad wat verantwoordelik is vir die finansiële sake van die munisipaliteit;
- (19) “*spesiale ooreenkomste*” is spesiale tariefooreenkomste wat met gebruikers aangegaan word wat 'n beduidende ekonomiese bydrae tot die gemeenskap maak en werk skep;
- (20) “*sport en ontspanning fasiliteite*” sluit in maar is nie beperk nie tot — enige eiendom wat hoofsaaklik vir sport en ontspanningsdoeleindes gebruik word met inbegrip van skole sportvelde wat vir doeleindes van water en/of elektrisiteitsvoorsiening, afsonderlik gemeter is, woonwaparke, ens.;
- (21) “*totale koste*” die somtotaal van al die vaste en veranderlike koste wat met 'n diens verband hou;
- (22) “*twee-deeltariewe*” tariewe wat afsonderlik gehef word om die vaste en veranderlike koste van 'n diens afsonderlik te verhaal, waar die vaste koste bereken word deur die totale bedrag van die vaste koste van die diens deur die totale aantal kliënte te deel, en die veranderlike koste bereken word deur die totale bedrag van die veranderlike koste deur die volume wat verbruik is, te deel;
- (23) “*vaste koste*” koste wat nie met verhoogde of verminderde verbruik van volume geproduseer, verander nie;
- (24) “*veranderlike koste*” die koste wat met die verhoogde of verminderde verbruik of volume geproduseer, verander;
- (25) “*verbruikte eenhede*” die getal eenhede van 'n bepaalde diens wat verbruik is, en wat gemeet word ingevolge die tariefstruktuur wat in artikel 7 beoog word.
- (26) "wooneenheid" 'n selfstandige, saamgestelde groep kamers of 'n saamgestelde gebou-konfigurasië-
 - (a) met nie meer as een kombuis, wat gebruik word vir woonverblyf en behuising van een gesin.

DOEL VAN HIERDIE VERORDENINGE

2. Die doel van hierdie verordeninge is:

- (1) om aan die bepalings van artikel 75 van die Wet gevolg te gee;
- (2) om die prosedure vir die berekening van tariewe voor te skryf waar die munisipaliteit dit wenslik ag om diensverskaffers ingevolge artikel 76(b) van die Wet aan te stel; en
- (3) om te dien as riglyn vir die aangewese raadslid in verband met tariefvoorstelle wat jaarliks tydens die begrotingsproses aan die raad voorgelê moet word.

TARIEFBEGINSELS

3. Die volgende tariefbeginsels gebaseer op die tariefbeleid uiteengesit in artikel 74(2) van die Wet, is van toepassing op die heffing van fooie vir munisipale dienste:

- (1) Beperkte gratis dienste aan verbruikers en finansiële bystand aan hulpbehoewende huishoudings sal oorweeg word, slegs insoverre dit gefinansier kan word uit —
 - Finansiële toekennings deur die nasionale regering aan die munisipaliteit vir dié doel, en
 - ‘n bewilliging vir dié doel deur die munisipaliteit en word die bedrag van sodanige bewilliging jaarliks deur die raad bepaal tydens die opstel van die raad se begroting.
- (2) Alle gebruikers van munisipale dienste sal billik behandel word. Die verskillende kategorieë van gebruikers moet billike tariewe betaal wat op dieselfde kostestruktuur gebaseer is.
- (3) Die bedrag wat gebruikers betaal moet in verhouding met hul gebruik van daardie dienste wees.
- (4) Geïdentifiseerde hulpbehoewendehuishoudings moet minstens tot basiese dienste toegang hê deur lewenslyntariewe of direkte subsidies.
- (5) Tariewe moet die totale koste van die diens weerspieël tensy anders aangedui in die raad se tariefbeleid.
- (6) Waar in die raad se tariefbeleid uitdruklik aldus bepaal, sal ‘n gebruiker die keuse hê om ‘n tarief uit ‘n aantal toepaslike tariewe te kies.

- (7) Tariewe moet vasgestel word teen vlakke wat die finansiële volhoubaarheid van die diens ondersteun. Volhoubaarheid kan bereik word deur toe te sien dat:
 - (a) kontant invloei die kontant uitvloei dek. Dit beteken dat voldoende voorsiening vir bedryfskapitaal en slegte skuld gemaak moet word; en
 - (b) toegang tot die kapitaalmark moet gehandhaaf word. Dit kan bereik word deur voorsiening vir die terugbetaling van lenings te maak, likiditeitsvlakke te handhaaf en winste op handelsdienste te maak.
- (8) Voorsiening moet in gepaste omstandighede vir 'n toeslag op 'n tarief vir 'n diens gemaak word. Dit sal nodig wees gedurende 'n nasionale ramp en in tydperke van droogte wanneer beperkings op gebruik nodig is.
- (9) Doeltreffende en effektiewe gebruik van hulpbronne sal aangemoedig word deur boetes om buitensporige gebruik te beperk in te stel.
- (10) Die mate van subsidiëring van tariewe sal openbaar gemaak word.
- (11) Tariewe is deurgaans BTW uitgesluit. BTW is dus addisionele tot hierdie tariewe waar van toepassing.

KATEGORIEË VAN GEBRUIKERS

- 4. (1) Die munisipaliteit kan van tyd tot tyd gebruikerskategorieë in die tariefbeleid van die raad skep.
- (2) Afsonderlike tariewe kan vir die verskillende kategorieë gebruikers ingestel word.
- (3) Waar daar 'n noemenswaardige verskil tussen die infrastruktuur wat gebruik word om 'n diens aan 'n bepaalde groep gebruikers binne 'n kategorie gebruikers te lewer en/of die standaard van die diens is, kan die munisipaliteit, na oorweging van 'n verslag van die munisipale bestuurder of van die hoof van die departement, onderskei tussen die tariewe wat tussen verskillende gebruikers binne die bepaalde kategorie toegepas word.
- (4) Onderskeiding moet gebaseer word op een of meer van die volgende elemente; infrastruktuur kostes, volume verbruik, beskikbaarheid en diensstandaarde.

DIENSTE-, UITGAWE KLASSIFIKASIES EN KOSTE ELEMENTE

Dienste klassifikasies

5. (1) Onderhewig aan die riglyne van die nasionale tesourie kan die raad bepaalde diens- en kostesentrums skep vir die berekening van tariewe.

Koste elemente

- (2) Die volgende koste elemente sal gebruik word om tariewe vir die verskillende dienste te bereken:
 - (i) *Vaste koste* wat bestaan uit die kapitaalkoste (rente en delging) op eksterne lenings sowel as interne voorskotte en of waardevermindering wat ook al van toepassing is op die diens of enige ander koste van 'n permanente aard soos deur die raad van tyd tot tyd bepaal.
 - (ii) *Veranderlike koste*: Dit sluit alle veranderlike koste in verband met die lewering van die diens in.
 - (iii) *Totale koste* bestaande uit die vaste en veranderlike koste.

SOORTE TARIWE

6. In die vasstelling van 'n toepaslike tarief tot 'n diens, sal die munisipaliteit gebruik maak van die volgende vyf moontlikhede of 'n kombinasie daarvan:
 - (1) *Enkeltarief*: hierdie tarief sal bestaan uit 'n koste per eenheid verbruik. Alle koste word verhaal deur 'n enkel tarief te bereken waar kostes en inkomste gelykbreek. Op aanbeveling van die hoof finansiële beampte kan die raad tydens die begrotingsproses besluit om winste op bepaalde dienste te maak. Sodanige wins sal by die vaste en veranderlike koste van die diens gevoeg word vir die doeleindes van die berekening van die tarief.
 - (2) *Koste verbandhoudend twee-tot drie deel tarief*: hierdie tarief sal bestaan uit twee tot drie dele. Bestuur, kapitaal, onderhoud en lopende uitgawes sal verhaal word deur bepaalde komponente saam te groepeer. Bestuur-, kapitaal- en onderhoudskoste mag saam gegroepeer en verhaal word deur 'n vaste tarief onafhanklik van verbruik of klasse van gebruikers terwyl veranderlike koste verhaal kan word deur 'n eenheidstarief per eenheid verbruik. Die drie-deel tariewe sal slegs gebruik word om tariewe vir elektrisiteit te bereken en om

voorsiening te maak vir maksimum aanvraag en verbruik tydens beperkte aanvraag.

- (3) *Toenemende blok tarief*: hierdie tarief is gebaseer op verbruiksvlakke wat gekategoriseer word in blokke. Tariewe word bepaal en vermeerder soos wat die verbruik vermeerder. Die tarief sal slegs gebruik word om die buitensporige gebruik van 'n kommoditeit te beperk. Die eerste stap sal bereken word by die gelykbreekpunt. Opeenvolgende trappe sal bereken word om 'n resultaat te lewer wat oormatige gebruik van die kommoditeit sal ontmoedig.
- (4) *Afnemende blok tarief*: die tarief is die teenoorgestelde van die toenemende blok tarief en neem af soos wat verbruik toeneem. Die eerste trap sal bereken word deur die vaste en veranderlike koste en wins wat van tyd tot tyd deur die raad bepaal word deur die totale volume gebruik te deel. Die tarief sal slegs gebruik word gedurende spesiale ooreenkomste.
- (5) *Regulerende tarief*: hierdie tarief is slegs van 'n regulerende aard en die munisipaliteit kan die volle of slegs 'n gedeelte van die kostes verbonde aan die lewering van die diens verhaal.

TARIEFSTRUKTUUR EN METODES VAN BEREKENINGE

7. Die volgende tariefstruktuur en metode van berekening sal, waar moontlik, gebruik word om tariewe te bepaal:

(1) *Water*

- (a) Tariefstruktuur
 - (i) Vaste tarief per gebruiker plus 'n enkel tarief per eenheid verbruik (kiloliters verbruik).
 - (ii) Enkeltarief per gebruiker.
- (b) Metode van berekening:
 - (i) Die vaste koste van die diens sal bestaan uit die kostes wat as sulks deur die raad aangewys word.
 - (ii) Die aantal gebruikers sal gebruik word om die vaste komponent van die tarief per gebruiker te bereken.

- (iii) Waar die raad 'n vaste koste per gebruiker verhaal sal die eenheidstarief bereken word deur die veranderlike koste deur die volume verbruik te deel.
- (iv) Waar die raad nie 'n vaste koste per gebruiker verhaal nie sal die eenheidstarief bereken word deur die totale koste deur die volume verbruik te deel.
- (v) Waar verbruik nie gemeet word nie sal die gemiddelde verbruik van die area gebruik word om 'n eenheidstarief te bereken.
- (vi) Waar 'n eiendom nie by die waternetwerk aangesluit is nie en redelikerwys daarby aangesluit kan word sal 'n beskikbaarheidstarief betaalbaar wees gelyk aan die vaste koste bereken ooreenkomstig die bepalings van artikel 5(2)(a).
- (vii) Waar die raad besluit om 'n wins op die lewering van die diens te maak sal die wins by die vaste en veranderlike koste getel word voordat tariewe bereken word.

(2) *Elektrisiteit*

- (a) Tariefstruktuur
 - (i) kWh — Aktiewe Energie.
 - (ii) kVA — Maksimumaanvraag (termies of blok) geregistreer oor 'n halfuur.
 - (iii) kVarh — Reaktiewe Energie.
 - (iv) Piek, Standaard en Afpiek tydperke — volgens aankoop tariefstruktuur.
 - (v) Hoë en lae verbruik seisoene — volgens aankoop tariefstruktuur.
 - (vi) Toedeling van vakansiedae — volgens aankoop tariefstruktuur.
- (b) Metode van berekening:

- (i) Die riglyne, en beleid wat deur die nasionale elektrisiteitsreguleerder van tyd tot tyd uitgereik word sal die basis vorm waarvolgens tariewe bereken word.
- (ii) Gebaseer op die lasfaktor van die kategorieë en die gebruikers binne die verskillende kategorieë sal kruissubsidiëring tussen en binne kategorieë van gebruikers toegelaat word. Gedeeltes van die vaste koste sal na die energie en tyd-van-gebruik kostes oorgeplaas en deur 'n sent/kWh heffing verhaal word. Om bostaande beginsel toe te pas sal die kostetoedelings basis, kostegroepering, tariefkomponente en tarieftipes wat in die volgende tabel gereflekteer word gebruik word.

Tariefnaam	Vaste koste Rand/ Gebruiker/ Maand	Aktiewe Energie tariewe Sent/kWh	Seisoen gebonde Tyd van Gebruik Energie tariewe Piek Standaard Afpiek	Kapasiteitstarief Rand/kVA/maand	Reaktiewe energie tarief Sent/kWh
Een deel		X			
Een deel blok 1		X			
Blok blok 2		X			
Twee deel	X	X			
Drie deel	X	X		X	
Drie deel tyd van gebruik	X		X		X
Piek			X		
Hoë seisoen Standaard			X		
Afpiek					
Piek			X		
Lae seisoen Standaard			X		
Afpiek			X		
Vier deel tyd van gebruik	X		X	X	X
Piek			X		
Hoë seisoen Standaard			X		
Afpiek					
Piek			X		
Lae seisoen Standaard			X		
Afpiek			X		

- (iii) Die een-deel enkel energie tarief:

Alle kostes wat aan 'n gebruikerskategorie toegedeel word, wat normaalweg van 'n een-deel-enkel-energie-tarief gebruik maak, word in 'n sent/kWh tarief uitgedruk. Die voorgestelde metodiek om kostes na die tarief toe te deel is soos volg:

- Die maksimum aanvraagkoste (rand/kVA/maand) van alle gebruikers wat normaalweg van enkeltariewe

gebruik maak, word bereken deur die gemiddelde lasfaktor van die tipe gebruikers in aanmerking te neem en word by die veranderlike kostes getel.

- Die vaste koste (rand/gebruiker/maand) en aankoopskostes (kWh) word ook by die veranderlike koste getel.
- Die totale koste (aanvraag, vaste en aankoopskoste) wat aan een-deel-enkel-energie-tarief gebruikers toegedeel word moet verhaal word by 'n gelykbreekpunt wat vergelykbaar is met die riglyne van die nasionale elektrisiteitsreguleerder.
- Die totale kostes sal uitgedruk word in 'n sent/kWh tarief.

(iv) Die twee-deel tarief:

- 'n Gedeelte van die vaste koste wat gelykstaande is aan die bedryfs- en administratiewe kostes van die elektrisiteitsdepartement word deur 'n rand/gebruiker/maand heffing verhaal.
- Die oorblywende gedeelte van die vaste kostes word by die veranderlike kostes getel en deur middel van 'n eenheidstarief (sent/kWh heffing) verhaal.
- Die tarief sal gevolglik bestaan uit 'n vaste maandelikse heffing plus 'n veranderlike heffing wat verband hou met die gemeterde kWh verbruik.

(v) Die drie-deel tarief:

- 'n Gedeelte van die vaste koste soos beskrywe in gedeelte 2(b)(iv) word deur middel van 'n rand/gebruiker/maand heffing verhaal.
- Die oorblywende gedeelte van die vaste koste word deur middel van die eenheidstarief (sent/kWh heffing) en maksimum aanvraag heffing (rand/kVA/maand) verhaal.
- Die maksimum aanvraagskoste (rand/kVA/koste) word deur die kapasiteitstarief verhaal waar van toepassing.

- Die sent/kWh heffing verhaal gevolglik die volle veranderlike kostes en gedeeltes van die hertoegewysde vaste en aanvraagkoste (rand/gebruiker/maand en rand/kVA kostes) waar van toepassing.

(vi) Tyd-van-gebruik tarief:

- Soos met die standaard drie-deel tarief word 'n gedeelte van die rand/kVA/maand heffing hertoegewys na die verskillende tyd-van-gebruik sent/kWh heffing waar van toepassing. Die bedrag van die hertoegewysde koste moet in verhouding tot die lasfaktor van die gebruiker wees. Dit is noodsaaklik om die tydafwyking van die kapasiteitskoste tydens die hertoewysing van die rand/kVA heffing na die verskillende tyd-van-gebruik sent/kVA heffing in aanmerking te neem.
- Die sent/kWh heffing verhaal gevolglik die volle veranderlike kostes en 'n gedeelte van die hertoegedeelde rand/kVA heffing waar van toepassing.
- Die rand/gebruiker/maand heffing word nie hertoegewys nie.

(vii) Waar die raad besluit om 'n wins op die lewering van die diens te maak sal die wins by die vaste en veranderlike koste getel word voordat tariewe bereken word.

(viii) Waar 'n eiendom nie by die elektrisiteitsnetwerk aangesluit is nie en redelikerwys daarby aangesluit kan word sal 'n beskikbaarheidstarief betaalbaar wees gelyk aan die vaste koste bereken ooreenkomstig die bepalinge van artikel 5(2)(a).

(ix) Die struktuur van die tyd-van-gebruik tarief sal ooreenkomstig die aankoopstruktuur bepaal word.

(x) Die tyd-van-gebruik tarief sal slegs aangebied word in areas waar soortgelyke tariewe op die munisipaliteit van toepassing gemaak word.

(3) Vullisverwydering

(a) Tariefstruktuur

- (i) Plastiek sakke verwyder (volume).
 - (ii) Houers verwyder (volume).
- (b) Metode van berekening
- (i) Die koste per meeteenheid sal bepaal word deur die totale koste van die diens te deel deur die totale volume vullisstorting per jaar. Die totale koste van die diens sluit die koste verbonde aan die verwyderingsdiens plus die koste verbonde aan die bedryf van die stortingsterrein in. Die eenheidskoste per kubieke meter sal herlei word tot 'n koste per swart sak. 'n Koste per maand vir 'n gemiddelde aantal sakke wat per week verwyder word sal vir huishoudelike verbruikers bereken word.
 - (ii) Die koste verbonde aan die verwydering van die verskillende tipe houers sal bepaal word deur vas te stel hoeveel eenhede van die kleinste meeteenheid in 'n bepaalde houer geabsorbeer kan word.
 - (iii) 'n Maandelikse huurtarief vir die gebruik van 'n massahouer sal bepaal word deur die koste verbonde aan die aanskaffing van 'n massahouer te verdiskonteer oor 10 jaar teen die rentekoers waarteen die raad 'n lening kan opneem.
 - (iv) Nadat die raad met eienaars of okkupeerders van handels- en nywerheidsondernemings, wat nie van standaard swartsakke of massahouers gebruik maak nie, gekonsulteer het sal die raad 'n tarief wat gebaseer is op die geskatte volume wat per maand verwyder moet word, vasstel.
 - (v) Geleentheidstariewe vir eenmalige verwyderings sal bereken word deur die koste verbonde aan die verwydering plus 'n toeslag van 20% te verhaal.
 - (vi) Privaat stortings by die vullisterrein sal toegelaat word by betaling van 'n tarief wat gebaseer is op die geskatte volume van die storting.
 - (vii) 'n Vullisverwyderingstarief sal gehef word en betaalbaar wees deur die eienaar of okkupeerder van elke beboude perseel; wat by die water en/of elektrisiteitsverspreidingsnetwerke van die raad of enige ander diensverskaffer aangesluit is of wat aansoek doen om daarby aangesluit te word hetsy sodanige

eienaar of okkupeerder gebruik maak van die vullisverwyderingsdiens al dan nie of wat nie by die genoemde verspreidingsnetwerke aangesluit is nie maar aan wie 'n vullisverwyderingsdiens op aanvraag gelewer word.

- (viii) Geen vullisverwyderingstariewe sal gehef word in gebiede waar die raad nog nie 'n vullisverwyderingsdiens ingestel het nie.

(4) *Riolering/Rioolpompings*

(a) Tariefstruktuur

- (i) Formule gebaseerde vloetarief vir godsdienstige-, opvoedkundige en regerings instansies en kommersiële verbruikers.

- (ii) Formule gebaseerde vloetarief vir residensiële verbruikers.

(b) Metode van berekening

- (i) Waar 'n eiendom nie by die rioolnetwerk aangesluit is nie en redelikerwys daarby aangesluit kan word sal 'n beskikbaarheidstarief betaalbaar wees. Die tarief sal gelykstaande wees aan die eenheidstarief wat op huishoudelike gebruikers van toepassing is.

- (ii) 'n Eenheidstarief per gebruiker sal gehef word. Die tarief sal bereken word deur die totale koste deur die totale aantal persele wat by die rioolnetwerk aangesluit is, te deel. Waar meer as een wooneenheid, soos gedefinieer in die raad se soneringskema regulasies, op 'n perseel geleë is (soos 'n skakelhuis of 'n blok woonstelle), sal elke sodanige wooneenheid vir doeleindes van hierdie paragraaf, geag word 'n afsonderlike perseel te wees.

(5) *Gemeenskaps- en gesubsidieerde dienste*

(a) Tariefstruktuur

- (i) Die tariefstrukture soos uiteengesit in die tariefbeleid sal gebruik word vir die vasstelling van regulerende gemeenskap en gesubsidieerde dienste.

(b) Metode van berekening

- (i) Die tariewe sal jaarliks tydens die begrotingsvergadering aangepas word deur die tarief wat gedurende die vorige finansiële jaar van toepassing was met 'n aantal persentasie punte aan te pas.
- (ii) Tariewe wat van gebied tot gebied verskil kan deur die raad aanvaar word maar moet binne vier jaar na aanvaarding van die beleid gelyk gestel word.

VASSTELLING, KENNISGEWING VAN TARIEWE, FOOIE EN HEFFINGS

8. (1) Die Raad mag —

- (a) deur middel van 'n resoluëie, wat deur die meerderheid van die raadslede ondersteun word, tariewe, fooie en heffings (hieronder kostes genome), met betrekking tot enige funksie of diens wat deur die munisipaliteit gelewer word, hef en invorder;
 - (b) van tyd tot tyd deur middel van 'n raadsbesluit sodanige kostes verander of intrek en 'n datum vasstel waarop sodanige vasstelling, wysiging of intrekking in werking sal tree; en
 - (c) enige kostes, wat sodanige vasgestel of gewysig is, insluitende rente op enige uitstaande bedrae, verhaal.
- (2) Nadat 'n resoluëie soos beskrywe in paragraaf 8(1)(b) aangeneem is laat die hoof uitvoerende beampite van die munisipaliteit onverwyld 'n kennisgewing ooglopend vertoon, op 'n plek wat vir die doel ingerig is, by die munisipale kantore sowel as op ander plekke binne die regsgebied van die munisipaliteit wat die hoof uitvoerende beampite bepaal waarin —
- (a) die algemene strekking van sodanige resoluëie uiteengesit word;
 - (b) die datum vermeld word waarop die vasstelling of wysigings in werking tree; en
 - (c) die datum vermeld waarop die kennisgewing vir die eerste keer vertoon is.
- (3) Die kennisgewing soos verwys in paragraaf 8(2) moet onverwyld in die plaaslike pers geadverteer word.

INFASERING VAN TARIEWE, FOOIE EN HEFFINGS

9. (1) Die raad moet jaarliks die metode waarby tariewe, fooie en heffings vasgestel word oorweeg en by wyse van 'n raadsbesluit die tariefbeleid van die raad aanpas.
- (2) Waar die nuut berekende tariewe, fooie en heffings substansieel van die huidige tariewe verskil kan die raad besluit om die verskille oor 'n periode van tyd in te faseer.
- (3) Tariewe wat van gebied tot gebied verskil kan deur die raad aanvaar word maar moet binne vier jaar na aanvaarding van die beleid gelyk gestel word.

DATUM VAN INWERKINGTREDING

10. (1) Behoudens die bepalings van artikel 10(2), tree hierdie verordening in werking op datum van publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant.

REGSKONFLIK

11. (1) By die uitleg van enige bepaling van hierdie verordeninge, word enige uitleg wat redelik en bestaanbaar is met die doelwitte van die Wet soos uiteengesit in Artikel 8, Deel 1, oor Dienstariewe, verkies bo enige alternatiewe uitleg wat met daardie doelwitte onbestaanbaar is.
- (2) Indien daar enige konflik tussen hierdie verordeninge en enige ander verordeninge van die raad betreffende tariewe is, sal hierdie verordeninge die deurslag gee.